

บทบาทของอภิรัฐมนตรีสภา

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

โดย

ชาญชัย รัตนวิบูลย์

(ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต)

จัดพิมพ์โดย

พิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

สถาบันพระปกเกล้า

อภิบาลนันทนาการจาก

พิพิธภัณฑสถานพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

**บทบาทของอภิรัฐมนตรีสภา
ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว**

โดย

ชาญชัย รัตนวิบูลย์

ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มีนาคม 2519)

จัดพิมพ์โดย

พิพิธภัณฑสถานพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

สถาบันพระปกเกล้า

พฤษภาคม 2548

บทบาทของอภิรัฐมนตรีสภา

ในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

พิมพ์ครั้งที่ 1

พฤษภาคม 2548

จำนวนพิมพ์ 1,000 เล่ม

ข้อมูลทางบรรณานุกรม

ชาญชัย รัตนวิบูลย์

“บทบาทของอภิรัฐมนตรีสภาในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว”

ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ 2519 ; กรุงเทพฯ :

สถาบันพระปกเกล้า, 2548

จัดพิมพ์โดย

พิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว สถาบันพระปกเกล้า

เลขที่ 2 ถนนหลานหลวง แขวงโสมนัส เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพฯ 10100

โทรศัพท์ 0-2280-3413

โทรสาร 0-2281-6820

<http://www.kpi.ac.th/museum>

พิมพ์ที่

โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย [4807-177/1,000(4)]

ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

โทรศัพท์ 0-2218-3563

โทรสาร 0-2218-3557

<http://www.cuprint.chula.ac.th>

คำนำ

เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า

พิพิธภัณฑ์พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว สถาบันพระปกเกล้า นอกจากเป็นสถานที่จัดแสดงเครื่องราชภัณฑ์ พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว และพัฒนาการทางการเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทยแล้ว ยังเป็นศูนย์เก็บรวบรวมเอกสารและข้อมูลด้านพระปกเกล้าศึกษา เพื่อเผยแพร่และให้บริการค้นคว้าแก่นักเรียน นิสิต นักศึกษา นักวิจัย และประชาชนทั่วไป

สถาบันพระปกเกล้าเห็นว่า การนำวิทยานิพนธ์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว และกิจกรรมในสมัยของพระองค์ท่าน มาจัดพิมพ์เผยแพร่ให้กว้างขวางยิ่งขึ้นก็จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่ต้องการศึกษาหาความรู้ในด้านนี้ ดังนั้นในปีงบประมาณ 2548 สถาบันพระปกเกล้าจึงได้ดำเนินการคัดเลือกงานวิทยานิพนธ์ลักษณะดังกล่าวจากมหาวิทยาลัยต่างๆ และเห็นว่าวิทยานิพนธ์ เรื่อง “บทบาทของอภิรัฐมนตรีในรัชสมัยรัชกาลที่ 7” ของนายชาญชัย รัตนวิบูลย์ ซึ่งเป็นวิทยานิพนธ์หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ปีการศึกษา 2519) เป็นงานวิทยานิพนธ์ที่ทรงคุณค่าทางวิชาการด้านพัฒนาการการเมืองการปกครองของไทย และด้านพระปกเกล้าศึกษา จึงได้ขออนุญาตจัดพิมพ์งานวิทยานิพนธ์ดังกล่าว จำนวน 1,000 เล่ม เพื่อเผยแพร่ไปยังมหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาต่างๆ ซึ่งก็ได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งทั้งจากนายชาญชัย รัตนวิบูลย์ และจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งเป็นเจ้าของ ทางสถาบันพระปกเกล้าจึงใคร่ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

การจัดพิมพ์ในครั้งนี้มิได้มีการปรับปรุงเนื้อหาของวิทยานิพนธ์แต่อย่างใด เพียงแต่ได้เพิ่มข้อเขียนเพิ่มเติม(คำนำ)ของผู้เขียนเข้ามาด้วย สถาบันพระปกเกล้าหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือ(วิทยานิพนธ์) “บทบาทของอภิรัฐมนตรีในรัชสมัยรัชกาลที่ 7” จะเป็นประโยชน์อย่างกว้างขวางแก่นิสิต นักศึกษา นักวิจัย และประชาชนผู้สนใจทั่วไป

(รองศาสตราจารย์ นรนิติ เศรษฐบุตร)

เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า